PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Kynttilää ei missään tapauksessa saa jättää yksin palamaan. Se pitää myös aina sijoittaa palamattomalle ja tukevalle alustalle turvalliseen paikkaan. **PELASTUSYLITARKASTAJA MATTI VIRPIARO, ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO**

19.12.14

Aurinko nousee

Helsingissä kello 9.22
ja laskee kello 15.12
Oulussa kello 10.27
ja laskee kello 14.03

Päivän sana

19.12. Minä kuuntelen, mitä Herra Jumala puhuu. Hän lupaa rauhan kansalleen, omilleen – älköön he enää eksykö mielettömyyteen! Ps. 85:9
20.12. Uskollisuus versoo maasta ja oikeus katsoo alas taivaasta. Herra antaa kaiken hyvän, maa antaa satonsa. Herran edellä kulkee oikeus, se valmistaa Herralle tien. Ps. 85:12–14
21.12. Kun Joosef ajatteli tätä, hänelle ilmestyi yöllä unessa Herran enkeli, joka sanoi: ”Joosef, Daavidin poika, älä pelkää ottaa Mariaa vaimoksesi.” Matt. 1:20

Nimipäiviä

Tänään perjantaina: Iiro, Iisakki, Iikka, Isko
Huomenna lauantaina: Benjamin, Kerkko
Ylihuomenna sunnuntaina: 4. adventtisunnuntai, Tuomas, Tomi, Tommi, Tuomo

Mietelause

Hyvä tuomas joulun tuopi, tapani takaisin viepi.
Vanhaa ajantietoa Sotkamosta

MERKKIPÄIVIÄ

75-VUOTIAS

Maanviljelijä, eläkkeellä **Matti Laukkanen** 19.12. Uimaharju, Honkavaara. En juhli.

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Julkaisemme vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Kuvaksi käy mustavalko- tai värikuva. Palsta on maksuton. Tiedon tulee olla perillä viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Osoite: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai sähköpostilla *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*

SANA SUNNUNTAIKSI

Jeesuksen Kristuksen syntymä tapahtui näin. Maria, Jeesuksen äiti, oli kihlattu Joosefille. Ennen kuin heidän liittonsa oli vahvistettu, kävi ilmi, että Maria, Pyhän Hengen vaikutuksesta, oli raskaana. Joosef oli lakia kunnioittava mies mutta ei halunnut häpäistä kihlattuaan julkisesti. Hän aikoi purkaa avioliittosopimuksen kaikessa hiljaisuudessa. Kun Joosef ajatteli tätä, hänelle ilmestyi yöllä unessa Herran enkeli, joka sanoi: ”Joosef, Daavidin poika, älä pelkää ottaa Mariaa vaimoksesi. Se, mikä hänessä on siinnyt, on lähtöisin Pyhästä Hengestä. Hän synnyttää pojan, ja sinun tulee antaa pojalle nimeksi Jeesus, sillä hän pelastaa kansansa sen synneistä.” Tämä kaikki tapahtui, jotta kävisi toteen, mitä Herra on profeetan suulla ilmoittanut: ”Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja hänelle annetaan nimeksi Immanuel – se merkitsee: Jumala on meidän kanssamme.” Unesta herättyään Joosef teki niin kuin Herran enkeli oli käskenyt ja otti Marian vaimokseen.

Matt. 1:18–24

Joulu joutuu Joosefillekin

Matteuksen jouluevankeliumi kertoo ihmisestä, joka tunsi itsensä sivulliseksi joulun sanoman äärellä. Joosef oli solminut avioliittosopimuksen Marian kanssa, mutta he eivät olleet vielä muuttaneet yhteen. Yllättäen Maria ilmoittaa olevansa raskaana ilman että Joosefilla on osuutta asiaan.

Ei ole vaikea arvata, mitä Joosefin mielessä tuolla hetkellä liikkui. Pettynyt Joosef ei kuitenkaan halunnut häpäistä rakastamaansa naista julkisesti, vaan aikoi purkaa avioliittosopimuksen kaikessa hiljaisuudessa.

Tunnetko sinä itsesi sivulliseksi joulun sanoman äärellä? Kenties olet pettynyt kristinuskoon tai kirkkoon. Joulun sanoma saattaa tuntua vain kauniilta sadulta, jolla ei ole mitään tekemistä elämäsi ankarien realiteettien kanssa.

Jouko Ala-Prinkkilä

Kirkkokin saattaa näyttää uskon, toivon ja rakkauden yhteisön sijasta erimielisyyden, riitelyn ja rikkinäisyyden pesältä. Vaikka vietätkin taas kerran joulua, niin samalla haluat Joosefin tavoin kaikessa hiljaisuudessa vetäytyä pois joulun lapsen luota. Valitset sivullisen osan, koska et enää halua pettyä.

Matteuksen jouluevankeliumissa sivuun siirtynyt vedetään takaisin joulun lapsen luokse. Pettynyt pääsee osalliseksi jouluriemusta. Yöllisessä unessa Joosef kuulee enkelin viestin: ”Joosef, Daavidin poika, älä pelkää ottaa Mariaa vaimoksesi. Se, mikä hänessä on siinnyt, on lähtöisin Pyhästä Hengestä. Hän synnyttää pojan, ja sinun tulee antaa pojalle nimeksi Jeesus, sillä hän pelastaa kansansa sen synneistä.”

Matteuksen jouluevankeliumi kutsuu meitäkin sivuun siirtyneitä ja pettyneitä ottamaan uskossa vastaan joulun lapsen. Oikeastaan Vapahtaja on jo syntynyt sisimpäämme kastehetkellämme. Silloin Jeesus syntyi sisimpäämme niin kuin hän ensimmäisenä jouluna syntyi betlehemiläisen majatalon seimeen: pienenä ja avuttomana mutta valmiina kasvamaan Vapahtajaksemme. Mitä tuolle joulun lapselle on tapahtunut kasteemme jälkeen? Olemmeko hoivanneet häntä kuten Joosef ja Maria vai olemmeko ajaneet hänet maanpakoon kuten kuningas Herodes?

Joulun lapsi ei anna helpolla periksi. Maanpakoonkin ajettuna hän palaa takaisin. Tänäkin jouluna hän tulee luoksemme ja sanoo: ”Minä seison ovella ja kolkutan. Jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, minä tulen hänen luokseen ja me aterioimme yhdessä, minä ja hän.” Kuunnelkaamme jouluevankeliumissa kuuluvaa Vapahtajamme ääntä. Avatkaamme hänelle sisimpämme ovi. Silloin pääsemme jouluaterialle, joka ruokkii uskoamme, toivoamme ja rakkauttamme. Silloin joulu joutuu myös meille nykyajan Joosefeille.

NIMITYKSET

Kesko
Kauppakonserni Keskon konsernijohtoryhmään on nimitetty kaksi uutta jäsentä. **Lauri Peltola**, 51, on nimitetty yhteiskuntavastuusta, viestinnästä ja sidosryhmäsuhteista vastaavaksi johtajaksi. Myös Keskon lakiasiainjohtaja **Anne Leppälä-Nilsson**, 61, on nimitetty konsernijohtoryhmän jäseneksi.

Citrix
Diplomi-insinööri **Jaakko Hyttinen** on nimitetty Suomen ja Baltian alueen maajohtajaksi 17.11. alkaen.

KUVAT: OULUN TAIDEMUSEO

Anni Kinnunen: kuva sarjasta Man Made, 2014.

Maarit Hohteri: Paula, Lauri ja Sulo kesäyössä saunan jälkeen, 2009.

Katja Tukiainen: Pilli, 2014.

Emma Ainala: Girls Night Out, 2014

Kissa- ja koiraihmisille sekä allergikoille

Kissoille ja koirille omistettu näyttely Oulun taidemuseossa on mainio kuvaus rakkaiden lemmikkien monista rooleista. Hämmentävä ja hellyttävä kokoelma pakottaa katsojan pohtimaan omaa suhdettaan kissoihin ja koiriin.

OULU (MT)
”Häntä pystyyn! – Terveisin kissat ja koirat” on osuva nimi näyttelylle, jossa lemmikit pääsevät pääosaan.

Eläinaiheet ovat tuttuja jo 10 000 vuoden takaisista luolamaalauksista, mutta 1900-luvun modernismi ja abstrakti ilmaisu vähensivät eläinten kuvausta.

Nykyelämässä kissat ja koirat ovat kuitenkin lähes perheenjäsenten veroisia, joista on pikselikaupalla valokuvia. Miksei siis modernia näyttelyäkin?

Näyttelysaleihin astuessa tunnetila vaihtelee hämmennyksestä hymyyn.

Teoksissa on käytetty vaihtelevasti materiaaleja. Perinteisten öljyväritöiden lisäksi näyttelyssä on valokuvia, alumiiniveistoksia, nahkaluomuksia ja jopa elintarvikekartongista askarreltuja muotokuvia.

Materiaalista riippumatta kissojen ja koirien muotokieli on luonnollista. Melkein tekee mieli käydä silittämässä kerällä makaavaa koiraveistosta.

Koira- vai kissaihminen?
Allekirjoittaneen silmiin monet kissa-aiheiset teokset tuntuivat mystisiltä, vaikeaselkoisilta ja hieman pelottaviltakin. Koirat taas helposti lähestyttäviltä ja lämminhenkisiltä.

Olen koiraihminen, myönnän. Kenties kissaihmiset näkevät näyttelyn toisin.

Osa teoksista ottaa vahvasti kantaa.

Hanna Vihriälän teoksessa koira makaa tyytyväisenä punaisten irtokarkkien ja suklaakonvehtien keskellä. Taitelija haluaa ehkä kuvata eläimen pilalle hemmoteltuna ja ihmisen miellyttämiseen jalostettuna eläimenä, joka on kaukana villeistä sukulaisistaan.

Leena Illukan teos Cat cake taas kuvannee ulkonäkökeskeisyyttä. Lemmikki somistaa kotia ja on tavallaan osa sisustusta.

Useimmat teokset huokuvat kuitenkin puhdasta rakkautta.

Lemmikki on ystävä. Ilman sitä moni olisi ihan yksin.

Esko Männikkö: Kuivaniemi, 1991.

Avartava äänikävely
Paitsi lemmikkejä, kissat ja koirat ovat myös ihmisten apureita esimerkiksi metsästyksessä.

Poikkeuksellisen vahvan roolin on saanut labradorinnoutaja Kessu **Kati Åbergin** videoteoksessa Äänikävely, jossa syntymäsokea nainen havainnoi ympäristöään opaskoiransa kanssa.

Kessu odottaa, ohjaa ja on kärsivällinen. Lyömätön kumppani.

SUVI NIEMI

Häntä pystyyn!
– Terveisin kissat ja koirat
Oulun taidemuseossa
4.1.2015 asti. Kasarmintie 9, Oulu.

Jouluna on paljon paloriskejä

Ruuanlaitto, kynttilät, sähkölaitteet ja sauna kuuluvat jouluun, mutta niistä voi aiheutua myös paloriskejä. Huolellisuus kannattaa niin elävän tulen kuin sähkölaitteidenkin käytössä, muistuttavat turvallisuusalan toimijat.

Joulukuussa syttyy Suomessa keskimäärin 30 paloa päivässä. Kolmen viime vuoden aikana joulukuun palojen yhteismäärä on ollut 2 794 paloa, ja niissä kuoli yhteensä 26 ihmistä, kertoo pelastusylitarkastaja **Matti Virpiaro** Etelä-Suomen aluehallintovirastosta.

Virpiaron mukaan 56 prosenttia joulukuun paloista on ollut rakennuspaloja tai rakennuspalovaaroja. Niistä rakennuspaloista, joiden syy tiedetään, 6 prosenttia sai alkunsa kynttilöistä.

Sommittele turvallisesti
”Kynttilää ei missään tapauksessa saa jättää yksin palamaan. Se pitää myös aina sijoittaa palamattomalle ja tukevalle alustalle turvalliseen paikkaan”, Virpiaro opastaa.

Erityisesti hän on huolissaan kynttiläasetelmista, joissa elävän tulen lähelle on sijoitettu palavaa materiaalia. Sellaisia ei pidä kotiin sommitella, hän varoittaa.

> Palovaroittimet on pidettävä kunnossa. Myös sammutuspeite kannattaa hankkia.

Katso mitä poltat tulisijassa
Joulukuun paloista yli kahdeksan prosenttia on nokipaloja. Vakituisissa asunnoissa nuohous on tehtävä joka vuosi ja vapaa-ajanasunnoissa joka kolmas vuosi.

”Välttämättä nokipalossa ei ole kysymys nuohouksen laiminlyönnistä, vaan tulisijassa on saatettu polttaa materiaalia, josta piippu on nokeentunut”, Virpiaro mainitsee.

Rakennuspaloista koneet ja sähkölaitteet aiheuttivat 30 prosenttia niistä joulukuussa sattuneista paloista, joiden syttymissyy tiedetään.

Ruuanlaitto aiheuttaa kuudenneksen joulukuun paloista.

Virpiaro varoittaa valvomatta jätetystä ruuanlaitosta. Esimerkiksi kinkkua ei ole paloturvallisuussyistä syytä jättää uuniin itsekseen paistumaan.

Kodin paloturvallisuus on pitkälti ihmisten omalla vastuulla, Virpiaro muistuttaa.

Hän kehottaa pitämään palovaroittimet kunnossa ja hankkimaan kotiin vähintään sammutuspeitteen.

Virpiaro kannustaa sopimaan koko perheen kanssa turvallisuuskäytännöistä: kuka saa sytyttää kynttilät, milloin ja miten niitä poltetaan ja miten ne sammutetaan.

Kaikkien kodissa pitää tietää myös, miten vahingon sattuessa toimitaan, missä ovat alkusammutusvälineet ja kuinka hätäilmoitus tehdään.

MAIKKI KULMALA

MARKKU VUORIKARI

Liedelle jätetty materiaali voi sytyttää palon helposti. Paloesimies Ali Suominen näyttää, miten palo tukahdutetaan sammutuspeitteellä.

Vaatteiden kuivatus saunassa on aiheuttanut paljon paloja.